TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đề xuất xây dựng IOC cấp xã: Tạo đột phá trong điều hành, nâng cao chất lượng phục vụ người dân và doanh nghiệp

14:55 20/07/2026

Kiến nghị xây dựng Trung tâm Điều hành thông minh (IOC) tại cấp xã, phường, đặc khu đang nhận được sự đồng thuận của nhiều đại biểu HĐND tỉnh Lâm Đồng. Đây được xem là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả quản trị địa phương, thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện và đáp ứng yêu cầu vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp trong giai đoạn mới.

Ứng dụng chuyển đổi số để xây dựng chính quyền số, kinh tế số, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh của tỉnh trong giai đoạn mới. (Ảnh: Nguyệt Thu)

Cần sớm lấp đầy khoảng trống hạ tầng điều hành số

Việc triển khai mô hình chính quyền địa phương 2 cấp đã mở ra không gian phát triển mới, đồng thời trao nhiều thẩm quyền hơn cho chính quyền cấp xã,

phường và đặc khu. Tuy nhiên, cùng với việc phân cấp mạnh mẽ là áp lực ngày càng lớn về khối lượng công việc, đòi hỏi bộ máy cơ sở phải có công cụ quản lý hiện đại để đáp ứng yêu cầu điều hành nhanh chóng, hiệu quả.

Thực tế cho thấy, sau khi cấp huyện kết thúc hoạt động, các Trung tâm Điều hành thông minh (IOC) từng được đầu tư tại cấp huyện, thành phố cũng không còn duy trì. Trong khi đó, nhiều nhiệm vụ quản lý nhà nước đã được chuyển giao về cấp cơ sở, khiến khoảng trống về hạ tầng điều hành số ngày càng rõ nét.

Tại các phiên thảo luận của HĐND tỉnh Lâm Đồng, nhiều đại biểu thống nhất cho rằng, cần sớm nghiên cứu đầu tư IOC tại cấp xã, phường, đặc khu nhằm tạo một trung tâm tích hợp dữ liệu, hỗ trợ phân tích, giám sát và điều hành ngay từ cơ sở. Bên cạnh đó, việc tăng cường trang thiết bị, hạ tầng công nghệ và năng lực số cho cấp xã, thôn cũng được xem là yêu cầu cấp thiết.

Các đại biểu nhận định, hiện dữ liệu của nhiều ngành vẫn còn phân tán, thiếu sự liên thông; việc tổng hợp, phân tích và dự báo chủ yếu thực hiện thủ công, chưa đáp ứng yêu cầu quản trị hiện đại trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ.

Xây dựng "bộ não số" cho chính quyền cơ sở

Trong kỷ nguyên số, dữ liệu đang trở thành nguồn lực quan trọng quyết định chất lượng quản trị và năng lực cạnh tranh của mỗi địa phương. Tinh thần này cũng được Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị xác định khi coi khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là động lực chủ yếu thúc đẩy phát triển nhanh và bền vững.

Đối với chính quyền cấp xã - nơi trực tiếp giải quyết phần lớn thủ tục hành chính và các vấn đề phát sinh hằng ngày của người dân, doanh nghiệp - việc khai thác hiệu quả dữ liệu có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Những quyết định điều hành chỉ thực sự chính xác khi được xây dựng trên nền tảng dữ liệu đầy đủ, được cập nhật theo thời gian thực và có khả năng phân tích, dự báo.

Theo các đại biểu, xây dựng IOC cấp xã không đơn thuần là đầu tư thêm hạ tầng công nghệ thông tin mà là kiến tạo nền tảng quản trị số ngay từ cấp gần dân nhất. Khi mỗi xã, phường, đặc khu sở hữu một "bộ não số" kết nối đồng bộ với hệ thống dữ liệu của tỉnh và quốc gia, hoạt động quản lý sẽ chuyển mạnh từ phương thức hành chính truyền thống sang điều hành dựa trên dữ liệu, ứng dụng công nghệ và cung cấp dịch vụ số hiện đại.

Đây cũng được xem là giải pháp quan trọng để hiện thực hóa mục tiêu xây dựng chính quyền số, kinh tế số và xã hội số của tỉnh Lâm Đồng. Theo định hướng phát triển giai đoạn 2028-2030, tỉnh phấn đấu 100% người dân và doanh nghiệp sử dụng dịch vụ công trực tuyến, toàn bộ hồ sơ thủ tục hành chính được số hóa, tạo nền tảng cho nền hành chính hiện đại, minh bạch và phục vụ ngày càng tốt hơn.

Đồng tình với đề xuất này, đại biểu HĐND tỉnh Ndu Ha Biên, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Đam Rông 2, nhấn mạnh: "Bộ máy đã được tinh gọn thì phương thức điều hành cũng phải được đổi mới. Chính quyền cơ sở muốn hoạt động hiệu quả cần có một trung tâm dữ liệu thông minh để kết nối thông tin, hỗ trợ lãnh đạo đưa ra quyết định nhanh hơn, chính xác hơn và phục vụ người dân tốt hơn".

Hoàng Phương (t/h)